

Eduskunnan lakivaliokunnalle
LaV@eduskunta.fi

Viite: HE 226 / 2020 vp, eduskunnan lakivaliokunnan lausuntopyyntö 18.12.2020

EK:n asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä 226 / 2020 vp

Kannatamme esitettyä muutosta. Esityksessä nykytilanne, siihen liittyvät ongelmat, ratkaisuehdotus sekä sen vaikutukset ovat näkemyksemme mukaan hyvin ja riittävän laajasti tarkasteltu ja perusteltu.

Elinkeinoelämä on jo pitkään ajanut nyt esitettyä muutosta. Kuten esityksessä laajasti viitatu tutkimuksetkin osoittavat, häirintä, maalittaminen ja suoranainen uhkailu ovat lisääntyneet myös työelämässä viime vuosien aikana.

Työturvallisuuslain mukaan työnantajalla on selkeä vastuu käytettävissään olevin keinoin pyrkiä estämään, poistamaan tai rajaamaan työntekijään kohdistuvat, työhön tai työolosuhteisiin liittyvät riskit. Väkivallalla uhkaamisen osalta keinovalikoima on tähän saakka ollut valitettavan puutteellinen. Nyt esitetty muutos parantaa tilannetta ja mahdollistaa muiden työturvallisuustoimenpiteiden ohessa työnantajalle mahdollisuuden saattaa tapahtunut poliisin ja viimekädessä tuomioistuimen tutkittavaksi. Yritysten käytännön kokemuksen perusteella tällä muutoksella on uhkailun kohteeksi joutuneen työntekijän kannalta iso psykologinen merkitys, kun hänen ei enää tarvitse itse toimia aktiivisesti saat- taakseen tapahtuneen viranomaisten tutkintaan. Näin on siitakin huolimatta, että työntekijää joudutaan muutoksen jälkeenkin usein kuulemaan asianomistajana todistelutarkoituksessa.

Lausuimme aiemmin tarpeesta määritellä tarkemmin esityksen sanamuotoon sisältyvää kohtaa: "...kohdistunut henkilöön hänen työtehtävänsä vuoksi...". Mielestämme määritelmää on esityksen perusteluissa avattu nyt hyvin perustellen ja riittävän laajasti.

Näemme lisäksi tarpeelliseksi säätää Suomessa myös lähestymiskiel- lon tyyppisen uuden instrumentin, jolla suojattaisiin tiettyä fyysistä työ- paikkaa ja kaikkia siellä työskenteleviä. Tätä useat työmarkkinajärjestöt esittivät yhdessä keväällä 2019 ja Ruotsi on parhaillaan säätämässä tällaisesta instrumentista laissa. Erityisesti asiakaspalvelualoilla tapah- tuu toistuvaa häirintää, joka lähenee luonteeltaan laitonta uhkausta, mutta ei täytä sen tai välttämättä muunkaan rikoksen tunnusmerkistöä, eikä kohdistu kehenkään yksittäiseen työntekijään, vaan kaikkiin työ- paikan työntekijöihin.